

своєї професії у науково-технічному прогресі, стимулюють усвідомлення можливостей використання гуманітарних знань як засобу вирішення професійних завдань, соціального престижу професії, тобто сприяють поглибленню професійного світогляду.

Література

1. Балл Г. А. Научная школа Г. С. Костюка: методологические уроки / Г. А. Балл // Психология в рациогуманистической перспективе: Избр. работы. – Киев: Основа, 2006. – С.82–91.
2. Крайг Г. Психология развития / Грэйс Крайг ; [пер. с англ. Н. Мальгиной и др.]. – Санкт-Петербург: Питер, 2000. – 992 с.
3. Эльконин Д. Б. Избранные психологические труды / Д. Б. Эльконин; под ред. В. В. Давыдова, В. П. Зинченко, Н. Ф. Талызиной. – Москва: Педагогика, 1989. – 560 с.
4. Эриксон Э. Идентичность: юность и кризис / Эрик Хомбергер Эриксон; [пер. с англ. А. В. Толстых.]. – М. : Флинта, 2006. – 342с.

Ужик В.В.

Науковий керівник: старший викладач кафедри філософії і ППП

Ткаченко І.В.

РОБОТА КУРАТОРА ОЧИМА СТУДЕНТІВ

Сьогодні особливо гостро стоїть проблема навчання і виховання майбутніх спеціалістів, які б мали високий рівень професіоналізму, національної свідомості, творчої активності. Виховна робота зі студентами є органічною складовою професійно-педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу, а тому в ній проявляється творчий пошук педагога, його індивідуальна неповторність, професійна спрямованість на формування сучасного компетентного фахівця. Навчально-виховна робота – особливе і складне завдання, розв'язання якого вимагає, з одного боку, пошук і приведення в дію нових форм впливу на студентів, відпрацювання нових

методик, а з іншого - активізацію традиційних видів діяльності, збереження досягнень минулого.

Робота куратора вищого навчального закладу становить собою свідому, доцільну діяльність щодо навчання, виховання і розвитку студентів.

Куратор виконує наступні функції:

– діагностичну (передбачає регулярне відслідковування динаміки самовдосконалення, самонавчання, професійного росту);

– прогностичну (передбачає визначення рівня знань та вмінь на основі вивчення інтересів і потреб студентів, дає змогу передбачити проблеми, які постануть перед кураторами в процесі їхньої діяльності);

– посередницьку (передбачає встановлення взаємозв'язку та спільної діяльності багатьох громадських, соціальних, державних структур для вирішення питань і проблем студентів);

– організаторську (забезпечує надання необхідної допомоги студентському самоврядуванню, творчим групам, радам тощо);

– мобілізуючу (переведення об'єкта виховання у суб'єкт самовиховання, саморуку, самоутвердження);

– аналітичну (передбачає планування та організацію виховної роботи студентською групою на підставі врахування міжособистісних стосунків у колективі, мотивів навчальної та пізнавальної діяльності студентів, рівня їх інтелектуального розвитку, індивідуальних особливостей, соціально-побутових умов життя, стану здоров'я, результатів навчання тощо) та інші [2].

Куратор повинен стежити та аналізувати ефективність виховної роботи, розвиток творчої ініціативи студентів, самоврядування; вести індивідуальну роботу зі студентами; виявляти нахили і здібності студентів і сприяти їх участі в роботі наукових та творчих гуртків, культурних товариств, клубів за інтересами, спортивних секцій, в художній самодіяльності; тримати в полі зору успішність студентів, надання їм необхідної допомоги, здійснення заходів для роботи з обдарованими студентами; висловлювати свої рекомендації студентській групі щодо проведення кураторських годин,

сприяти залученню студентів до факультетських та загальних заходів; піклуватися про житлово-побутові умови студентів, їх культурний відпочинок, брати участь у розподілі місць у гуртожитку, періодично відвідувати його; вносити пропозиції щодо відзначення і заохочення кращих студентів; нести відповідальність за свою роботу перед керівництвом коледжу [4].

Серед основних форм виховної роботи кураторів є кураторські години, які можуть проводитися у вигляді бесід, "круглих столів", дискусійних клубів, інших заходів виховного впливу в студентських аудиторіях і гуртожитках (із залученням фахівців різного профілю); культпоходів історичними місцями рідного краю, до музеїв, картинних галерей, на виставки, до театрів; індивідуальна виховна робота зі студентами з урахуванням їх особистісних особливостей.

Варто зазначити, що за результатами опитування з 87,1 % студентів, яким відомо хто є їх куратором, 12% вказали, що він не зустрічався з групою жодного разу, а 12,9 % мають змогу бачити куратора лише один раз на рік. Сумлінно виконують свої обов'язки, тобто зустрічаються з групами один раз на тиждень, куратори 14,1 % студентів, 16,3 % опитаних студентів бачать кураторів навіть декілька разів на тиждень, 20,3 % – декілька разів на семестр [1].

Безумовно, робота куратора різнопланова: від контролю успішності до формування переконань та цінностей, що дуже складно об'єктивно оцінити одним показником, тому для зручності та коректності роботу куратора групи студентам було запропоновано оцінити за 7-бальною шкалою за наступними параметрами:

- сприяння студентам у навчальному процесі;
- сприяння культурному та духовному розвитку студентів;
- налагодження зв'язку між студентами та адміністрацією факультету.

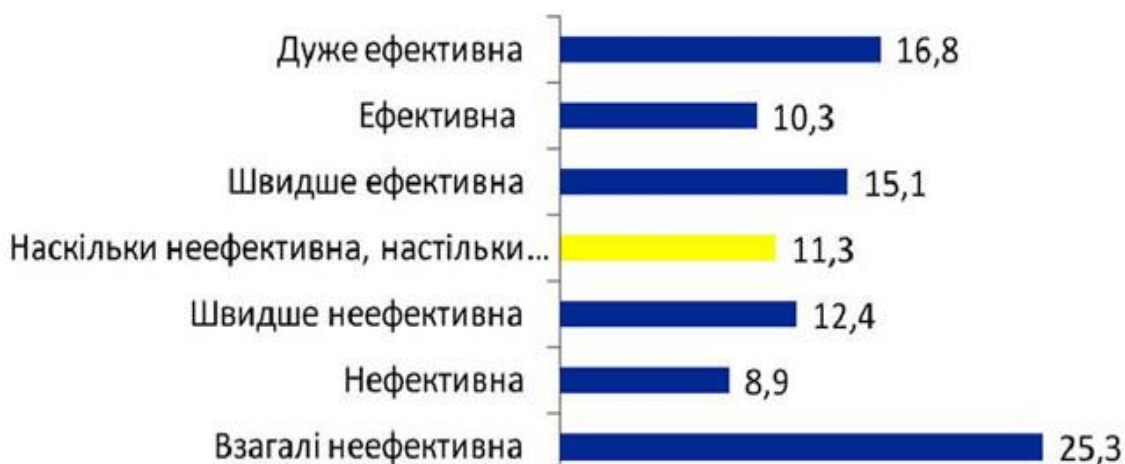

Рис 1. Ефективність роботи кураторів очима студентів

Тож, результати оцінювання сприяння куратора у навчальному процесі такі: роботу своїх кураторів щодо сприяння в навчальному процесі назвали ефективною та дуже ефективною 27,1 % студентів, натомість неефективною чи взагалі неефективною – 34,2% опитаних.

Як уже зазначалось раніше, куратор, крім виконання усіх своїх інших функцій, повинен також бути провідником зворотного зв'язку між студентською групою, викладачами та адміністрацією факультету [3].

Результати дослідження демонструють, що більшість студентів оцінює цю складову роботи куратора як таку, що виконується неефективно: так, 25,3 % студентів обрали варіант «взагалі неефективна», а 8,9 % – «неефективна».

На основі аналізу положень про кураторів студентських груп, а також на основі запропонованої анонімної анкети, що до оцінки діяльності кураторів студентських груп було виявлено образ «ідеального куратора». Більше 60% опитаних серед основних якостей одностайно виділили освіченість, інтелігентність, комунікабельність і привабливий зовнішній вигляд куратора.

Близько половини студентів вважають, що куратор повинен бути уважним і вимогливим, 40% – просунутим, 36% – компетентним.

Близько третини молодих людей вважають за необхідне присутність у куратора таких особистих якостей як доброзичливість, привабливість і справедливість.

За результатами анкетування було виявлено головні побажання студентів щодо роботи їх кураторів наступні:

- своєчасне інформування студентів про найважливіші події у ЗВО;
- контроль відвідуваності й успішності;
- організацію культурно-масових заходів;
- куратор повинен захищати інтереси студента і допомагати йому у вирішенні його актуальних проблем [2].

Таким чином результати нашого дослідження спонукають нас до думки, що в університеті доцільно активізувати роботу кураторів. Також потрібно більш ретельно підходити до підготовки та підбору кураторів, а з іншого боку їх роботу потрібно морально та матеріально стимулювати. Кожен куратор повинен володіти високим рівнем педагогічної та психологічної підготовки.

Література

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Історія. Проблеми. – К.: Либідь, 1998.
2. Гинецинский В.И. Основы теоретической педагогики: учеб. Пособие / В.И.Гинецинский. – СПб.: Изд-во Санкт-Петербург. ун-та, 1992. – 148 с.
3. Основы педагогики и психологии высшей школы / Под ред. А.В. Петровского. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1986. – 304 с.
4. Смелкова З.С. Педагогическое общение. - М.: Наука, 1999. - 232 с.

Шатіхіна В.Є.

Науковий керівник: доцент кафедри філософії і ППП

Чепурна В.О.

ВИЗНАЧЕННЯ ДІАГНОСТИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ ІНЖЕНЕРІВ З ТРАНСПОРТУ